

ЕКОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ

На початку ХХІ століття і третього тисячоліття проблема вчителя набуває особливого значення у контексті нових процесів, що відбуваються в умовах глобалізації та інтеграції на світових, міжнародних, національних та регіональних рівнях. Це потребує розширення функцій учителя, оновлення змісту і форм організації його підготовки у вищих навчальних закладах. Великого значення набуває професійний розвиток вчителя, його самовдосконалення, рівень педагогічної майстерності та компетентності.

І. А. Зязюн визначає, що педагогічна майстерність – комплекс властивостей особистості, що забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі [1].

Важливого значення набуває сьогодні проблема ставлення особистості до природи на засадах гармонійного співіснування людини, суспільства і природи, розглядаючи цей процес як основу і як провідний чинник у формуванні основ екологічної культури молоді особистості. Саме такий підхід до формування підростаючого покоління дасть можливість вийти у майбутньому з екологічної кризи через вплив живої і неживої природи на свідомість і стан здоров'я дитини і реалізувати логічний ланцюг «природа – людина – природа».

Новий підхід до характеру рівня професійної діяльності сучасного вчителя пов'язаний з бажанням відійти від стереотипів у навчанні, вихованні й розвитку особистості. Він будується на індивідуально-творчій діяльності педагога, здатного створити й запровадити нові технології, що ефективно реалізують вимоги особистісно-орієнтованого освітнього простору.

Розвиток в студентів педагогічних вищих навчальних закладів екологічної активності, усталеної ціннісної позиції щодо природи паралельно з формуванням їх фахових компетенцій повинен підготувати молоду людину до усвідомленої педагогічної діяльності екологічного спрямування. Такий підхід, у певному сенсі, вимагає переосмислення змісту навчально-виховної роботи ВНЗ, впровадження нових екологічних технологій навчання.

У сучасній науково-методичній літературі висвітлено велику кількість методів, форм, засобів, моделей, методик, технологій щодо формування всебічно розвиненої особистості. Проте, переважна більшість науковців акцентує увагу на власних інноваціях, не враховуючи при цьому суттєвого чинника, який значно знижує їх ефективність, – стану здоров'я. Нехтування санітарно-гігієнічним і природним оточенням у процесі організації навчання, не завжди виважене ставлення педагогів до регулювання динаміки фізичної, психічної та емоційної працездатності не тільки знижує ефективність традиційних навчальних методик, але й

призводить до погіршення стану здоров'я у цілому. У цьому сенсі, на нашу думку, доцільно подивитись на процес навчання крізь призму психофізичного оздоровлення шляхом впливу на дитину оточуючого її природного середовища.

Для означення лікувального впливу природи на організм людини сьогодні вживаються терміни-синоніми «екотерапія» і «природотерапія». Природотерапія – це позитивний вплив природи на психофізичне здоров'я.

Отже, для підготовки учителя нової генерації першочерговою проблемою сьогодні постає формування в студентів педагогічних навчальних закладів еколого-педагогічної майстерності, головним компонентом якої є підготовленість їх до організації і здійснення природотерапевтичної діяльності. Основним, на нашу думку, тут є: визнання серед професійних пріоритетів відповідальності за природне оточення і здоров'я учнів; прагнення збагатити методики викладання основних дисциплін природотерапевтичними засобами; наявність системи знань, умінь і навичок, що утворюють основу творчого виконання професійних функцій, спрямованої на природоохоронну та природотерапевтичну діяльність; підготовленість майбутнього учителя до створення нових знань, методик і технологій, які б реалізовували навчальну і оздоровчу цілі.

Список використаних джерел

Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос [та ін.] ; за ред. І. А. Зязюна. – 3-тє вид., допов. і переробл. – К.: СПД Богданова А. М., 2008. – 376 с.